

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 10 31
COM(2013) 740 final

2013/0361 (APP)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl trišalio socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimo ekonomikos augimo ir
užimtumo klausimais**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO BENDROSIOS APLINKYBĖS

BENDROJI INFORMACIJA

Trišalis socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimas ekonomikos augimo ir užimtumo klausimais (toliau – TSS) buvo įsteigtas 2003 m. kovo 6 d. Tarybos sprendimu 2003/174/EB, kuriuo formalizuota nuo 1997 m. pagal Europos užimtumo strategiją, o vėliau pagal Lisabonos strategiją rengiamų aukšto lygio neoficialių susitikimų praktika. Komisija 2003 m. sprendimą pasiūlė siekdama nustatyti oficialią ES institucijų ir jos socialinių partnerių aukšto lygio konsultacijų tvarką. Priėmus pasiūlymą buvo atsisakyta 1970 m. suburto ir 1999 m. pertvarkyto Užimtumo nuolatinio komiteto, kurio struktūra buvo pernelyg sudėtinga, kad juo būtų galima naudotis kaip ES konsultacijų su socialiniais partneriais forumu, visų pirma atsižvelgiant į būsimą ES plėtrą ir į gerokai (tuo metu planuota, kad iki 27) išaugsiantį valstybių narių skaičių. Be to, jo veiklos aprėptis buvo per menka, kad socialiniai partneriai galėtų dalyvauti sprendžiant su Amsterdamo sutartimi ir 2000 m. Lisabonos Europos Vadovų Taryboje priimta ES užimtumo strategija bei ES integruota ekonomine ir socialine strategija susijusius klausimus.

Nuo 2003 m. TSS veiklą vykdė atskirai nuo Europos Vadovų Tarybos posėdžių ir iš esmės pasiekė savo tikslą – paskatinti Komisiją, ES pirmininkaujančią šalį ir ES socialinius partnerius aukščiausiu lygiu dalytis nuomonėmis užimtumo ir socialiniais klausimais, įtrauktais į Lisabonos strategiją (nuo 2010 m.), o vėliau – į strategiją „Europa 2020“. Iki įsigaliojant Lisabonos sutarčiai susitikimams bendrai pirmininkavo Tarybai pirmininkaujanti šalis ir Komisijos pirmininkas. 2003 m. sprendimu tam tikras vaidmuo suteiktas ir dviem po jos pirmininkausiančioms šalims.

2013 m. spalio 2 d. komunikate „Ekonominės ir pinigų sąjungos socialinio matmens stiprinimas“ (COM(2013)690) Komisija paskelbė pateiksianti pasiūlymą peržiūrėti 2003 m. Tarybos sprendimą.

KODĖL REIKIA PERŽIŪRĖTI SPRENDIMĄ?

Lisabonos sutartimi nustatyta reikšmingų institucinių pokyčių, dėl kurių reikėtų peržiūrėti 2003 m. Tarybos sprendimą:

- oficialiai įtvirtinta Europos Vadovų Taryba ir sukurta Europos Vadovų Tarybos pirmininko pareigybė (Europos Sąjungos sutarties 15 straipsnis);
- pripažintas TSS vaidmuo vykdant ES socialinį dialogą (SESV 152 straipsnis);
- panaikintas Europos bendrijos steigimo sutarties 202 straipsnis, kuris buvo teisinis 2003 m. sprendimo pagrindas (šiuo metu Vadovų Tarybos funkcijos išdėstytos Europos Sąjungos sutarties 16 straipsnyje, o komitologijos principai SESV 290 ir 291 straipsniuose).

Atsižvelgiant į Lisabonos sutartimi nustatytus institucinius pokyčius ir Europos Vadovų Tarybos pirmininko pareigybės atsiradimą, reikia peržiūrėti 2003 m. Tarybos sprendimą, kuriuo įsteigtas trišalis socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimas. Kad būtų laikomasi Sutarties nuostatų ir TSS institucinės struktūros, 2003 m. Tarybos sprendimu rotaciniu principu Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei suteiktas vaidmuo ir atsakomybė turėtų būti perduoti naujas – Europos Vadovų Tarybos pirmininko – pareigas einančiam asmeniui.

Be to, reikia peržiūrėti bendrą politikos struktūrą ir Lisabonos strategijos nuostatas pakeisti strategijos „Europa 2020“ nuostatomis ir nustatyti, kaip TSS ekonomikos augimo ir užimtumo klausimais galėtų prisidėti prie bendro valdymo.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Atsižvelgiant į pasirinktą teisinį pagrindą (žr. toliau), oficialių konsultacijų su socialiniais partneriais nereikalaujama, tačiau su įvairių ES pramonės šakų socialiniais partneriais dėl svarbiausių peržiūros aspektų konsultuotasi neoficialiai. Plačiai pritarta tam tikro masto ir (arba) techninei peržiūrai, kuria būtų siekiama techninių pokyčių, reikalingų dėl Lisabonos sutartimi nustatytų institucinių pokyčių.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

TEISINIS PAGRINDAS

Teisinis šio Tarybos sprendimo pagrindas – SESV 352 straipsnis.

TARPINSTITUCINIAI PERŽIŪROS ASPEKTAI

Tam tikras peržiūros aspektas yra susijęs su atstovavimu Tarybai. Pagal dabartinę TSS tvarką susitikimuose dalyvauja Tarybai pirmininkaujanti šalis ir dvi po jos pirmininkausiančios šalys.

Be kita ko, dabartinė, nuo 2010 m. taikoma tvarka apima tokius aspektus:

- oficialius kvietimus pasirašo Europos Vadovų Tarybos pirmininkas, Komisijos pirmininkas ir ES pirmininkaujančios valstybės narės ar jos vyriausybės vadovas;
- susitikimui drauge pirmininkauja Komisijos pirmininkas ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkas, atitinkamai skelbiantys jo pradžią ir išvadą. ES pirmininkaujančios valstybės narės ar jos vyriausybės vadovas pasisako kiekviename susitikime;
- Tarybai pirmininkaujanti šalis ir dvi po jos pirmininkausiančios šalys dalyvauja valstybių ar vyriausybių vadovų arba darbo ministrų lygmeniu.

Vadovaujantis vien teisiniu Europos Sąjungos sutarties 15 straipsnio aiškinimu būtų galima teigti, kad Tarybos dalyvavimo tęstinumui užtikrinti pakaktų vien Europos Vadovų Tarybos pirmininko dalyvavimo. Taigi, pirmininkaujančių šalių trejeto atstovai galėtų nebedalyvauti.

Tačiau atsižvelgdama į teigiamą patirtį, nuo 2010 m. rengiant būtent tokio formato susitikimus, ir visuotinį pritarimą, Komisija yra linkusi priimti pragmatinį sprendimą ir remtis dabartine praktika. Tai reiškia, kad pirmininkaujančių šalių trejeto valstybių ar vyriausybių vadovų lygmens ir darbo ministrų lygmens atstovų dalyvavimą galima pagrįsti reikme užtikrinti Tarybos veiklos, už kurią atsako rotaciniu principu pirmininkaujančios šalys, tęstinumą.

DAŽNUMAS

Dabartiniu Tarybos sprendimu nustatoma, kad TSS rengiami bent kartą per metus prieš pavasario Europos Vadovų Tarybą. Praktiškai nuo 2003 m. TSS vyko du kartus per metus, aktyviai dalyvaujant pirmininkaujančioms šalims, prieš prasidedant pavasario ir rudens Europos Vadovų Tarybos susitikimams.

Komisijos nuomone, tokia praktika yra gera ir reikmę užtikrinti veiksmingą ir matomą ES institucijų ir ES socialinių partnerių aukšto lygio veiklos derinimą galima patenkinti kasmet rengiant du TSS. Atlikus peržiūrą patvirtinta praktika rengti TSS prieš pavasario ir rudens Europos Vadovų Tarybos susitikimus.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Netaikoma.

5. NEPRIVALOMI DUOMENYS

ARGUMENTAI UŽ RIBOTĄ (NEDIDELIO MASTO) PERŽIŪRĄ

Šiuo etapu Komisija neketina atlikti išsamios trišalio socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimo veikimo peržiūros. Šį susitikimą socialiniai partneriai visuomet laikė neeiline galimybe aukščiausiu lygmeniu, dalyvaujant pirmininkaujančių šalių valstybių ar vyriausybių vadovams ir darbo ir socialinių reikalų ministrams, aptarti socialinius ir užimtumo reikalus prieš prasidedant pavasario ir rudens Europos Vadovų Tarybos susitikimams. Be to, tai puiki galimybė TSS dalyvaujantiems ES institucijų atstovams išgirsti abiejų socialinio dialogo pusių atstovų nuomonę ir pasiūlymus bei perduoti žinią apie juos kitiems Europos Vadovų Tarybos nariams.

Komisija palankiai vertintų pasiūlymą, kuriuo dabartinis Sprendimas būtų priderintas prie Lisabonos sutartimi nustatytų institucinių pokyčių, drauge atsižvelgiant į naujausius teigiamus TSS veiklos rezultatus. Taip pat atlikti keli redagavimo pataisymai, kad pagerėtų techninė teksto kokybė. Taip būtų užtikrintas spartus peržiūros procesas.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl trišalio socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimo ekonomikos augimo ir užimtumo klausimais

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į 352 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą¹,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnyje nustatyta, kad vienas iš Europos Sąjungos tikslų – plėtoti itin konkurencingą socialinę rinkos ekonomiką, siekiančią visiško užimtumo ir socialinės pažangos;
- (2) nustatydamą ir plėtodama savo politiką ir veiklą, Sąjunga turi atsižvelgti į jų socialinius aspektus, visų pirma reikalavimus, susijusius su aukšto lygio užimtumo skatinimu, tinkamos socialinės apsaugos garantijomis, kova su socialine atskirtimi, aukšto lygio švietimu ir mokymu bei sveikatos apsauga, kaip nustatyta SESV 9 straipsnyje;
- (3) vadovaudamasi SESV 152 straipsniu, Sąjunga pripažįsta ir remia savo lygmens socialinių partnerių vaidmenį ir skatina jų dialogą drauge gerbdama jų savarankiškumą;
- (4) siekdama skatinti aukšto lygio veiklos derinimą su ES socialiniais partneriais apie bendrą 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonos Vadovų Tarybos parengtą strategiją, Sąjunga subūrė trišalį socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimą ekonomikos augimo ir užimtumo klausimais, kuris pagal SESV 152 straipsnį laikomas neatskiriama ES lygmens socialinio dialogo dalimi;
- (5) Sąjunga ir valstybės narės yra įsipareigojusios bendradarbiauti įgyvendindamos integruotą strategiją, kuria siekiama padidinti ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo potencialą 2010–2020 m., kaip nustatyta strategijoje „Europa 2020“. Ja siekiama geriau koordinuoti nacionalinę ir Europos politiką;
- (6) Sąjunga pripažįsta reikmę didinti socialinių partnerių atsakomybę ir dalyvavimą įgyvendinant strategiją „Europa 2020“, kad socialiniai partneriai galėtų aktyviai prisidėti prie strategijos tikslų;
- (7) Reglamente 1175/2011 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo pabrėžiama, kad socialiniai partneriai turi būti

¹ OL C, p. .

įtraukti, jei tikslinga, vykdant Europos semestro veiklą, susijusią su pagrindiniais politikos klausimais, vadovaujantis SESV nuostatomis ir nacionalinėmis teisinėmis bei politinėmis nuostatomis.

- (8) Europos Vadovų Tarybos 2013 m. birželio 28 d. išvadose nurodyta, kad reikėtų stiprinti Ekonominės ir pinigų sąjungos socialinį matmenį ir esamomis aplinkybėmis pabrėžė labai svarbų socialinių partnerių ir socialinio dialogo vaidmenį. Todėl 2013 m. spalio 2 d. komunikate „Ekonominės ir pinigų sąjungos socialinio matmens stiprinimas“ (COM(2013)690) Komisija siekė spręsti nacionalinio ir ES lygmens socialinio dialogo skatinimo klausimus ir paskelbė pasiūlymą peržiūrėti 2003 m. Tarybos sprendimą.
- (9) 2003 m. Tarybos sprendimu įsteigtas trišalis socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimas puikiai atliko savo vaidmenį kaip aukšto lygio veiklos derinimo forumas. Jis labai prisidėjo prie ES lygmens socialinio dialogo plėtotės įgyvendinant 2000–2010 m. Lisabonos strategiją ir dabartinę strategiją „Europa 2020“;
- (10) trišalio socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimo tikslai ir narystės sąlygos turėtų būti iš dalies pakeisti atsižvelgiant į Lisabonos sutartimi nustatytus institucinius pokyčius, visų pirma į Europos Vadovų Tarybos pirmininko pareigybės atsiradimą, kaip nustatyta Europos Sąjungos sutarties 15 straipsnyje;
- (11) šiuo sprendimu nepažeidžiamos nacionalinių darbo santykių ir socialinio dialogo sistemų organizavimo ir įgyvendinimo nuostatos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Tikslas

Trišalio aukščiausiojo lygio susitikimo ekonomikos augimo ir užimtumo klausimais tikslas – laikantis Sutarties ir tinkamai atsižvelgiant į Sąjungos institucijų ir įstaigų įgaliojimus, užtikrinti nuolatinį Tarybos, Komisijos ir socialinių partnerių veiklos derinimą. Jis padės socialiniams partneriams Europos lygmeniu vykdant socialinį dialogą prisidėti prie įvairių Sąjungos ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos siekių įgyvendinimo. Tuo tikslu jis turėtų remtis Tarybos, Komisijos ir socialinių partnerių parengiamaisiais darbais ir diskusijomis įvairiuose ekonominių, socialinių ir užimtumo klausimų derinimo forumuose.

2 straipsnis

Narystė

1. Aukščiausiojo lygio susitikime dalyvauja Europos Vadovų Tarybos pirmininkas, Tarybai pirmininkaujanti valstybė ir dvi po jos pirmininkausiančios valstybės, Komisija bei aukščiausiu lygmeniu atstovaujami socialiniai partneriai. Taip pat dalyvauja pirmininkaujančių valstybių narių trejeto ministrai bei už užimtumo bei socialinius reikalus atsakingas Komisijos narys. Atsižvelgiant į darbotvarkę, taip pat gali būti kviečiami dalyvauti kiti pirmininkaujančių valstybių narių trejeto ministrai bei kiti Komisijos nariai.
2. Socialinių partnerių atstovai suskirstomi į dvi vienodo dydžio grupes, kurias sudaro 10 darbuotojų atstovų ir 10 darbdavių atstovų, užtikrinant proporcingą vyrų ir moterų dalyvavimą.
3. Kiekvieną grupę sudaro įvairių Europos pramonės sektorių organizacijų, atstovaujančių bendriems ar konkretnesniems priežiūros ar vadovaujančių darbuotojų,

taip pat mažųjų ir vidutinių įmonių interesams Europos lygmeniu, atstovai.

Techninį darbuotojų grupės koordinavimą vykdo Europos profesinių sąjungų konfederacija (ETUC), o darbdavių grupės – Europos verslo konfederacija (BUSINESSEUROPE). ETUC ir BUSINESSEUROPE užtikrina, kad specialių ir sektorialių organizacijų išreikšta nuomonė būtų paviešinta ir, prireikus, į savo grupes įtraukia atitinkamų organizacijų atstovus.

3 straipsnis

Pasiruošimas

1. Aukščiausiojo lygio susitikimo darbotvarkę drauge nustato Taryba, Komisija ir aukščiausio lygio susitikime dalyvausiančios darbuotojų bei darbdavių įvairių pramonės sektorių organizacijos. Parengiamuosiuose posėdžiuose dalyvauja Tarybos ir Komisijos tarnybos bei ETUC ir BUSINESSEUROPE atstovai.
2. Darbotvarkės punktus aptaria Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų taryba.
3. Komisija teikia aukščiausiojo lygio susitikimo sekretoriato paslaugas. Visų pirma sekretoriatas užtikrina, kad dokumentai būtų išplatunami laiku. Rengdamas ir organizuodamas aukščiausiojo lygio susitikimus sekretoriatas palaiko ryšius su ETUC ir BUSINESSEUROPE, atsakingas už atitinkamų grupių koordinavimą.

4 straipsnis

Veikla

1. Aukščiausiojo lygio susitikimas rengiamas bent du kartus per metus. Jis rengiamas prieš pavasario ir rudens Europos Vadovų Tarybos susitikimus.
2. Aukščiausiojo lygio susitikimui drauge pirmininkauja Europos Vadovų Tarybos pirmininkas ir Komisijos pirmininkas.
3. Aukščiausiojo lygio susitikimus bendrai šaukia abu pirmininkai savo iniciatyva, pasikonsultavę su socialiniais partneriais.

5 straipsnis
Informavimas

Abu pirmininkai parengia Aukščiausiojo lygio susitikimo diskusijų santrauką, kad būtų galima informuoti atitinkamas Tarybos sudėtis ir plačiąją visuomenę.

6 straipsnis
Panaikinimas

Sprendimas 2003/174/EB panaikinamas nuo šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas